...tuvių S-gos Brazilijoj Organas
...: LIETUVIU S-GA BRAZILIJOJ
Atsakomasis redaktorius
...Egaz Muniz Moreira Landim
Faktinas redaktorius
Stasys Vancevičius
...kraščius redakcija taiso savo nuožiūra. ...ietų rankraščių nesaugo ir savo lėšomis ...apmokamus skelbimus neatsako.

LIETUVIS

O maior e mais antigo jornal da America do Sul.
Didžiausias ir seniausias lietuvių laikrtis Pietų Amerikoje.

Atsk. Nr. kaina 400 rs.

Prenumeratos kaina:
Brazilijoj metams 12 milreisų, pusmečiui
Pietų ir Šiaurės Amerikoje: metams 15 milreisų, pusmečiui 8 milr.

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADR.
Rua Bandeirantes, 474 Telf. 4-3925
Caixa Postal 1764 São Paulo.

...-ti METAI. SÃO PAULO, 1940 m. Sausis - neiro mėn. 27 d. Nr. 7 (602)

...OMIAI SULAIKĖ RUSŲ OFENZYVA. NETIKRI GANDAI APIE IŠEIVIŲ GRAŽINIMA I LIETUVA. VAKARŲ FRONTE RAMU.

...epasisekė Sovietų ofenzyva

...usios žinios praneša ...sio 24 dieną sovietai ...smarkią ofenzyvą ...oje ir Ladogos ežero ...oje pusėje. Sovietai ...tą su didžiausiu smar ...nolė Mannerheimo ...ypatingai aktyviai vei ...ietų artilerija. Suomiai ...se frontnose sukon ...o labai stiprias jėgas ...paprasta drąsa rusų ...ą atmušė. Per smar ...sirėmimus iš abiejų pu ...o labai daug kariuomenės. Kadangi suomiai buvo labai gerai įsitvirtinę kalnuose, tai iš jų pusės žuvusių skaičius daug mažesnis Rusai Karelijoje ir Ladogos frontuose turėjo labai didelius nuostolius. Dvi dienas trukusios kovos parodė nepaprastą suomių drąsą ir labai gadrią karo taktiką. Suomiai tik dideliu sumanumu ir geru organizuotumu atsilaiko prieš daug kartų stipresnį ir skaitlingesnį priešą.

...pamatuoti gandai apie ...išeivių gražinima i Lietuva

...ai spaudoje buvo pa...gandai, kad Lietuvos ...ybė esanti nusistačiusi ...gabenti visus lietuvius ...į Lietuvą. Mums to ...ri, kad visi tie gan...turi jokio pagrindo. ...ir paskleistos žinios, ...ių išeiviai busią gabe...eltui atgal į Lietuvą ...ikros. »Parvežti iš Pie...erikos visus norinčius ...Lietuvą reiktų milži...pinigų sumos. Jei Lie...ir turėtų tam reikalui dar peranksti.

Galimas dalykas, kad atei...tyje, kada Lietuva susitvar...kys su Vilniaus kraštu, kada sustiprės ekonomiškai, gal ir galės bent žymesnę dalį Pietų Amerikoje vargstančių savo išeivių pasiimti atgai.

Tuo tarpu kalbėti apie išeivių pergabenimą į Lietuvą pakankamai pinigų ir Lietuvoje būtų žmonių trūkumas, vistiek šiuo metu, kada Europoje vyksta karas, to jokiu būdu negalima būtų įvykdyti.

...atvijos atstovas gina Pabaltijo valstybių padėti

...ington. — Alfreds Bil... Latvijos ministeris gruo... 2 d. parašė „The New ...imes" dienraščiui laiš...riame jis gina Pabalti...publikų garbę. Jo laiš...a atsakymas į vieną ...je paskelbtą straipsnį, ...e pažymėta, kad Lietu...vija ir Estija faktiškai ...priklausomos, kad jų ...o ir užsienio politika ...tuojama iš Maskvos. ...io laiškas paskelbtas ...laikraščio gruodžio 27 ...je, skaitytojų laiškų ...is pirmoje vietoje.

...tnis skaičiuoja trijų ...o respublikų pasiek...nėjus per 20 metų. Jis ...pažymi, kad „Latvija ...ir Estija nepaunkojo ...dinės valdytis, nei ne...ė nuo pasiryžimo ir ...o tvirtai laikytis savo ...ingumo pažadų".

Kalbėdamas išimtinai apie Latviją, Bilmanis parašė, kad „komunizmas niekada nejsišaknijo mūsų žemėje ir dabar kaip ir visada, palieka nelegalus".

Ministerio Bilmanio pareiškimas, be abejonės, susilauks tiukamų atgarsių. Lietuviai gali būti jam dėkingi, kad jis gindamas savo valstybės garbę, taip pat gina ir Lietuvos ir Estijos garbę.

— Į HELSINKI atvyko Anglijos darbo partijos misija. Misijos nariai sausio 25 dieną apžiūrėjo sovietų lėktuvų sunaikintos pastatus, gyvenamus namus ir vietas. Anglijos darbiečių misijos pareiškė, kad angių darbininkai kiek galėdami remia Suomijos reikalus.

Čigoniškas lenkų "valdžios" protestas prieš Lietuvą.

Buenos Aires dienraštyje „El Mundo" tilpo specialiai tam dienraščiui iš Paryžiaus prisiųstas lenkų „valdžios" protestas prieš Lietuvą. Lenkai kaltina Lietuvą Vilniaus universiteto uždaryme ir tą senąą Lietuvos istorinės sostinės universitetą savinasi.

Klysta lenkai manydami, kad smurtu užgrobti dalykai amžinai sulenkinta. Beabejo, jie savinasi ir Gedimino pilį. Lenkų ponai elgiasi taip, kaip tas čigonas, kuris protestuoja prieš ūkininką, kad ūkinin kas drįsta atsiimti iš čigono jo pavogtą arklį.

Vysk. M. Valančiaus mokykla ruošiasi naujiems mokslo metams

Vysk. M. Valančiaus vardo mokykla praeitais mokslo metais vargo dėl tinkamų patalpų stokos.

Mokykla veikė nedideliame kambaryje su dideliu skaičiumi mokinių. Kadangi anksčiau buvo numatyta statyti nauji mokykl os rūmai, tai mokykla tenkinosi menkose patalpose, tikėdamiesi greitai sulaukti geresnių ir tinkamų patalpų. Dėl ivairių susidėjusių aplinkybių naujųjų mokyklos rūmų statybai atpuolus, šiomis dienomis pradėtas esamųjų patalpų pagrindinis remontas. Atremontavus visas esamas patalpas ir jas sutvarkius, Vysk. M. Valančiaus mokykla vėl galės gerai ir sekmingai veikti.

Bom Retiro rajone gyvenantieji lietuviai, kurie turi mokyklinio amžiaus vaikučių, gali juos jau dabar užrašyti šiems mokslo metams. Mokslas Vysk. M. Valančiaus, kaip ir kitose lietuviškose mokyklose, prasidės vasario 12 dieną.

Susekta slapta lenkų organizacija Lietuvoje

Pranešama iš Kauno, kad suimta 50 lenkų, priklausančių kariškai lenkų organizacijai, turinčiai panašumo į „P. O. W", kurią Lietuva likvidavo 1919 metais.

Lietuvos policija taipgi suėmė slaptus Sikorskio „valdžios" delegatus, susirašinėjimą, šifras, sąrašus ir instrukcijas.

Raę priegiaudą Lietuvoje, nedėtingi lenkų ponai vėl bandė įsisteigti savo valstybę Lietuvos valstybės rėžose. Atvs šaltojoj, kaip peoviakai savu laiku kad atvėso.

Aukokime Mūsų Vilniui!

Sausio 21 dieną Pono Konsulo A. Polišaičio noru buvo sokviesta visų São Paulo lietuvių organizacijų pirmininkų bei atstovų sueiga, kurioje aptarta Vilniaus ir jo krašto to rėmimo reikalai, nes kraštas, dėl karo ir žiauraus lenkų valdymo, visai sumenkintas. Sekmadienio sueigoje S. Paulo lietuvių visuomeninkai nutarė, kad nors Brazilijos lietuvių kolonija ir neturtiaga, dar neįveikė įsigyveati taip, kaip senesniosios kitų kraštų kolonijos, bet Tėvynei, jos jautriuose momentuose, turi parodyti savo gerą širdį, turi aukoti tiek kiek išgali. Savo geros valios dalį, savo aukojamą sumą, organizacijos nariai aukoja per organizacijos vadovybę, kuri aukas persiųs jų reikalingiems. Nuošalyje neturėtų pasilikti ir neorganizuotoji visuomenė, ji taip pat privalėtų savo dalį pasiųsti per vienos ar kitos organizacijos vadovybę. Aukų rinkimo vajus tęsis iki vasario mėn. pabaigos.

Lai nelieka nė vieno lietuvio neatidavusio savo duokles Tėvynei!

Blogėja Japonijos santykiai su Anglija.

Šiemis dienomis vienas anglų karo laivas sulaikė japonų keleivinį laivą, kuriame plaukė 23 vokiečiai. Anglų karo laivo vadovybė įsakė japonų laivui išduoti visus vokiečius. Vokiečiai buvo suimti ir nugabenti į Angliją. Dėl tokio anglų žygio labai užsigavo japonai. Japonų spauda smerkia anglus. Anglų — japonų santykiai pradeda blogėti.

— IŠ LONDONO Pranešama, kad anglams pavyko susekti tikrų žinių apie vokiečių naujai išrastą patrankų, kurios šaunamieji sviediniai sieks iki 250 kilometrų.

— SAUSIO 25 dieną Kanado je paleistas parlamentas. Greitai įvyksią nauji rinkimai.

Sovietų Rusijai trūksta gerų karo vadų

Vienas Amerikos didelio dienraščio korespondentas, kuris ilgus metus iki paskutinių laikų gyveno Sovietų Rusijoje, dabar rašo, kad viena iš stambiųjų sovietų nepasisekimų Suomijoje priežaščių yra gerų ir patyrusių vadų stoka. Sovietų Rusija turinti daug geros ir apmokytos kariuomenės, tačiau neturi gerų karo vadų. Kada Sovietų Rusiioje Stalinas pradėjo daryti „valymą" sušaudyta keli tūkstančiai geriausių aukštesniųjų ir žemesniųjų karininkų Maršalas Tukačevskis taip pat buvęs vienas geriausių sovietų karo vadas, žmogus su aukštu karo mokslu, bet patekęs į Stalino nemalonę liko sušaudytas.

Dabartiniai Sovietų karo vadai nors ir yra ištikimi Stalino režimui, bet yra menko kariško išsilavinimo žmonės ir neturintieji praktikos.

Sovietų nepasisekimai Suomijoje aiškiai parodė, kokia yra nelikusi jų karo vadovybė. Jei sovietams ir pasiseka kaikur nugalėti suomius, tai ne karo taktikos, bet keliolika kartų didesnės persvaros dėka.

Švedija smarkiai ruošiasi karuî

Naujausios žinios praneša, kad Švedija, bijodama galimo Sovietų Rusijos užpuolimo pradėjo sepaprastai smarkiai ruoštis karui. Stokolme miesto skubiai statomos priešlėktuvinės slėptuvės bei visomis priemonėmis stiprinama sostinės apsauga nuo priešo lėktuvų.

Kaikurie vokiečių laikraščiai rašo, kad anglai ir prancūzai pusiau slapta gabena ginklus į Švediją neva su tikslu padėti Suomijai, bet ištikrųjų daugumas ginklų vežama patiems švedams.

Švedai yra įsitikinę, kad jei tik rusams pasiseks nugalėti suomius, jie neatidėliodami veršis toliau į Skandinavijos pusiausalį. Kalbama, kad Švedija ir Norvegija esančios nusistačiusios, lygiai kaip ir suomiai, ginklu pasipriešinti prieš sovietų ekspansiją į Skandinavijos pusiausalį. Kalbas spelioja, kad Švedija su Norvegija galinčios dabar įsikišti į suomių karą su sovietais, nelaukiant kol suomiai bus galutinai nugalėti.

Anglija ir Prancūzija garantuos Belgiją.

Laikraščiai rašo, kad Anglija ir Prancūzija esančios nusistačiusios garantuoti Belgijos neliečiamybę ir padėti jai, jei ji būtų užpulta.

Neutralūs karo žinovai spėja, kad vokiečiai gali užpulti Belgiją tik kritiškiausiu momentu, kada nebus kitokios išeities. Šiaip vokiečiai nenorėsią įsigyti dar vieną priešą vakarų fronte.

Belgija yra nedidelė, tačiau gerai ginkluota ir stipri valstybų, tačiau vokiečiams sulaužius jos neutralumą dar pasunkėtų jų padėtis vakarų fronte.

Vėl ramu Vakarų fronte

Patrulių kovos vakarų fronte vėl aprimo. Vokiečiai po kelių nepasisekusių žygių iio vėsi užpuldinėję prancūzų pozicijas. Prancūzai taip pat nerodo jokios iniciatyvos ir lyg kažko laukia.

Šiuo metu daug didesnis ir žiauresnis karas vyksta tarp Rusijos ir Suomijos, negu tard Vokietijos ir sąjungininkų.

Vykdoma S. Paulo katedros statyba

Pastaruoju laiku S. Paulo katedros statyna pradėta vykdyti intensyviai. Prie statybos darbų dirba didelis skaičius technikų ir darbininkų.

S. Paulo katedros statyba pradėta 1912 m. buvo vykdoma su mažomis pertraukomis ki paskutinių laikų. Į naujosios S. Paulo katedros statybą jau įdėta 11 milijonų milreisų, o statybos darbai dar kaip reikiant nejpusėti. Tačiau tikimasi; kad iki 1942 metų, kada S. Pauly įvyks Brazilijos katalikų oucharistinis kongresas, naujoji katedra bent iš oro bus užbaigta'

Dr. Luiz Chaves Fill

Fontes de riqueza da Lituana -- A pecuaria

A estrutura geologica da Lituania e suas condições topograficas e climatericas, dotaram-na de campos salubres e magestosas florestas. Nas verdes alfombras das campinas da legendaria terra de Vytautas vive uma media população de gado que constitue a sua principal fonte de riqueza agro-industrial.

A Lituania é um pais tipico de pequenos proprietarios ruraes, pois, os feudos do antigo regime foram em sua quasi totalidade confiscados e repartidos em pequenos lotes pelos camponezes, aos quaes os horrores da prolongada guerra europe e das guerras pela Indepenaencia reduzira á completa miseria. Este facto explica-se por terem sido os senhores dos grandes latifundios, em sua maioria, apologistas do governo czarista e inimigos acerrimos das idéas democraticas dos separatistas que lutaram pela liberdade de sua querida Lietuva motina musu como a de nomiraram no doce idioma do Niemen.

O camponez não tendo recursos para adquirir maquinarios para os trabalhos agricolas, usa nas lavouras e industrias a tração animal, sendo por esta razão o cavalo a pedra angular em que repousa a exploração agricola.

A sabia natureza que dera uma encantadora região aos não menos encantadores netes de GEDIMINAS, tambem lhes brindou com um garboso tipo de cavalo: o samogitiano.

A equitação e a grande paixão dos filhos do Cavaleiro Branco e vem dela o seu inato amor a vida pastoril. O samogitiano esta estreitamente ligado aos episodios guerreiros do heroico povo lituano, pois fôra neste cavallo que o grande Vytautas conduzira o labaro de sua patria as margens do Mar Negro, alçando-a cheia de glorias as culminancias da historia.

As velozes investidas dos cavaleiros samogitianos livraram o mundo ocidental dos barbaras hordas os tartaros e dominaram as belicosas tribus da Criméa. O samogitiano é cavalo e agil e de plastiça gentil, sendo mesmo considerado, depois do arabe e do inglês o primeiro no mundo,

A guerra que tudo destróe quasi que elimina esta primorosa raça equina.

Os modernos dirigentes da Lituania, pelo Ministerio da Agricultura, mandaram selecionar e interditar a exportação dessa afamada raça cavalar.

O segundo tipo de cavallo lituano é resultante de diversas raças que soffreram uma seleção natural, dai um tipo de cavallo dotado de vigor e sobriedade proverbiaes. E o cavalo empregado nas lidas dos campos e pelos almocreves. que com suas azemolas arfantes percorrem as arenosas estradas do pais, pondo uma nota de perene poesia na melancolica paisagem desta formosa região do Baltico.

A Lituania tem tambem grandes rebanhos de bovinos avaliados em 1.300.000 rezes, dos quaes cerca de 800.000 são vaccas leiteiras. Predomina a raça indigena, mas, ao seu lado criam-se as mais famosas raças da Suissa, Inglaterra Holanda e Dinamarca.

Posto que a raça nativa não seja um tipo perfeito a sua fusão com estas ultimas deu um sub-tipo de subido valor.

A guerra europea foi desastrosa para o patrimonio bovino da Lituania. Foi aqui, que o colossal Imperio Alemão, em consequencia do rigoroso bloqueio dos Aliados estertorava de inanição' veio buscar alimento para aplacar a fome do seu povo acabando em pouco tempo com os rebanhos e os viveres desta pequena nação deixando a nos braços da miseria.

Como a Fenix da fabula a terra de Vytautas renasceu das cinzas caoticas da maior tragedia da humanidade e hoje nas suas campinas cheias de gado o poetico abeiar dos vaqueiros lituanos estremece a fronde dos pinhros milenarios e o seu ecoepercute alem das lindes enteiriças, nuncio da liberde e do progresso de um po que não quiz morrer sob Kount aviltante do poderio ôrista. Ilhada por vizinhos derosos a Lituania ve o seus campos cheio de gado os seus filhos marcharemquotidianamente confiantes o futuro da nação.

A Lituania desenvolveu uma grande industria de latinios, exporta manteiga e leis condensado. Este ultimo produto embora de fabricação recente ja se impôs aos mercaos extrangeires pela sua ótima qualidade.

O camponez lituano uida com especial carinho da criação de carneiros; assim conseguiram dotar a Litania com 1.500.000 ovinos; mas a excessiva humidade do solo não permite, solucionar açasfinas. Os carneiros indignas são bons para o córte edão lã suficiente para suprir as necessidades nacionaes.

A maior parte dos criadores cuida do aperfeiçoanento de seus rebanhos crizando-os com rebes perfeitas como a dos Merinós.

A criação de porcos é igualmente desenvolvida no paiz, contando se mais de 1.500.000 suinos.

A carne de porco é o alimento predileto do lituano, particularmente do camponez que a consome em larga escala. A criação de porcos tem aumentado consideravelmente nestes ultimos cinco anos.

A condição do paiz de pequenos proprietarios ruraes favorece a criação avicola: o censo agrario de 1934 mostrou quanto a auspiciosa a avicultura nesta interessante região do Baltico; galinaceos - 4-614.420; patos 601.450; gansos 946.510; perus 210.730. As especies de galinaceos são varias predominando a nativa que é um tipo standard. As raças adventicias são criadas em larga escala, espesialmente a Rhodês Sland e a Leghorn. Os avicultores lituanos vem fornecendo ôvos aos mercados estrangeiros desde longo tempo e hoje contam com os melhores sistemas da união cooperatyva da Europa: a Pienocentras. Esta eficiente União Cooperativa contrôla grande parte da produção de óvos e dispõe de modernissimos equipamentos e de um corpo de tecnicos intruidos para este mister.

Desde que a exportacão de óvos foi reorganizada em 1935 e o trabalo de empacotamento aperfeiçoado, ela aumento de maneira consideravel.

A Lituania, embora disponde de uma área territorial pequena pode competir com os seus grandes vizinhos, graças a inteligencia de seus filhos que têm sabido conquistar o respeito e a admiração dos outros povos pela inteireza de carater e grande capacidade de trabalho.

No proximo numero deste jornal, traremos à luz "O sentido ruraliste da escola primaria".

KAIP LAIMÉTI KARA?

Sąjungininkų ir vokiečių Vakaruose vedamas karas atrodo labai lėtas. Bet tas lėtumas neturėtų nieko nei stebinti nei nuvilti. Reikia įvertinti aplinkybes ir iš to spręsti, kokios yra galimybės ir kokios kliûtys karui laimėti. Ypač svarbu prisiminti, kad karą galima laimėti įvairiomis priemonėmis.

SAUSUMOS KARIUOMENĖ.

Daugelio nuomone, karas gali būti laimėtas tik sausumos kariuomenės dėka. Tai tiesa ir netiesa. Tiesa — nes jėga kare yra labai svarbu. Politikai griebiasi karo tada, kai nelieka jokios kitos priemonės, tik jėga savo tikslams pasiekti. Ir netiesa — kadangi kartais del tam tikrų aplinkybių vartoti ginklus yra sunku arba net neįmanoma. Dažnai karo vadai nieko negali pradėti ginklu, laukdami iki nepasikeis politinės sąlygos.

Žinoma, kol jos pasikeis, jie stengiasi pasinaudoti ginklais tiek, kiek tai yra galima.

Dačartinė sąjungininkų padėtis prie Zigfrido linijos nėra lengva. Iš esmės ir objektyviai ištyrus, karo problema atrodo labai sunki: reikia iš priekio pulti sustiprintą poziciją, kurios negalima prieiti iš šono. Tai, savaime suprantama, strategijai yra sunkiausia problema.

Pergalei pasiekti svarbu yra žymus pranašumas vieno je ar kitoje srityje. O sąlygos yra palankesnės tiems, kurie ginasi, negu tiems kurie puola. Besiginantieji ne tik turi tuos pačius ginklus, bet ir dar daugiau — jie patys pasirenka kautynių lauką, jį gerai pažįsta, prisitaiko ginklų šūvių kryptį ir, svarbiausia, yra pasislėpę apkasuose. O puolantieji, atvirkščiai, turi veikti atvirame lauke ir jei sustuoja, tai tik improvizuotose slėptuvėse ir rizikuoja viskuo. Kadaise puolančių drąsa galėjo paveikti puolamuosius, bet dabar patrankos ir kulkosvaidžiai nepakeičiamai palaiko šaltą kraują.

Persvara priklauso tik nuo lėktuvų ir patrankų skaičiaus. Reikia daugiau lėktuvų, kad būtų galima viešpatauti ore, o patrankų — priešo sustiprinimams naikinti ir padaryti laisvą kelią pėstininkams ir tankams.

Bet šio karo pradžioje, sąjungininkai ir vokiečiai susiduria viename fronte, kur jie sujungia savo jėgų visumą, taigi jų patrankų ir lėktuvų skaičius atrodo pusiausvyroj.

Kol ta jėgų pusiausvyra Vakarų fronte tebėra, mažai vilties ginklais laimėti karą.

DIPLOMATIJA.

Karo vadai galėtų kreiptis į politikus ir pranešti, kad kol kas Vakarų fronte laimėti ginklais karą yra neįmanoma. Politikai turėtų ieškoti kitų frontų, kur armijos galėtų laisviau veikti. Pasak Napoleono, svarbiausia pirmyn žygiuojančių sąlyga yra, kad jie patys būtų nepaliečiami. Sąjungininkų nepaliečiamumą garantuoja Mažino linija. Pasitenkindami šioj vietoj tik gynimusi, jie gali stengtis laimėti karą kitame, palankesniame fronte. Toks frontas galėtų būti Rytų Europoj, bet tat reikalauja naujų sąjungininkų ir karas tuo atveju įgautų koaliciną pobūdį.

Tokie strategiški planai kalauja, kad sąjungini viešpatautų vidurţemio jū kuri rastųsi, šiuo atveju, ro žemėlapio centre. Pe susisiekių rytų ir vakarų jungininkai. O stambi a ir prancūzų laivininkystė rėtų užtikrinti jūros saug ir trukdyti veikti povand niams laivams.

SUNKIĄJA PRAMONĖ

Jei diplomatams nepas ka rasti kito fronto, karo dai turi pasitenkinti v Vakarų frontu ir jį kaip lima geriau panaudoti. blemą reikia iš naujo varstyti ir ieškoti perg naujų galimumų.

Kodel sąjungininkai ne la Vokietijos per Belgiją? čiau tuo atveju reiktų g visų pirma Belgijos sutik Be to, net jei Belgija ir tiktų prisidėti prie Pranc jos, sąjungininkai tegaut jos vos aštuoniolikos div pagalbą. Gi sąjungini prie Belgijos sienos taip kaip ir prie Prancūzijos tiktų Zigfrido liniją.

Karui laimėti Vakarų f te svarbu turėti daugiau tuvų, sunkiųjų patrankų tankų, negu tos rušies gi turi priešas. Aišku, kad jungininkai, kurie dispon neišsemiamais žaliavų iš hais po kurio laiko gali šyti priešą. Bet tam re laiko. Štai del ko ir an numato ilgą karą.

Kiekvienu atveju nuo karo pradžios stengiamas didinti lėktuvų ir patra gamybą. Tas itin svarbu, karys taptų koaliciniu ir tų vedamas koleriuose f tuose. Tačiau tai nema reikalinga, jei bus ir to kariaujama viename Vak fronte.

JŪRŲ BLOKADA.

Niekas negali neigti, sąjungininkų laivynas yra kiai pranašesnis už Voki jos.

Anglija yra įpratus pra mėti mūšius, bet laimėti rus. Sausumos kovos jai ne reikšmingos. Svarbiausia dominavimas jūroj, kuris l džia realizuoti kontinento blokavimą. Tik pranašum ore galėtų atstoti arba sun kinti pranašumą jūroj. Jo

/Nukelta į pask. pusl./

Indėnų Nelaisvėje

(H. Stadeno nuotykiai Brazilijoje 1553-54 metais)

/Tąsa iš Nr. 6/

KOKIUO METU ĮPRATĘ INDĖNAI UŽPULTI.

Lapkričio mėnesį, kai prinoksta abati vaisiai, indėnai daro iš jų gėrimą, vadinamą kaui. Toks pat gėrimas daromas iš mandiokos šaknų. Jei indėnai paima į nelaisvę savo priešus, ypač baltuosius, tuo metu, kai abati prinokę, jie juos laiko gyvus iki tol, kada gali pasigaminti pakankamai kaui. Tik prie gero ir stipraus gėralo jie labai mėgsta žmogieną. Tupinhamba giminės indėnai buvo pasižymėję, kaip dideli žmogienos mėgėjai.

Rugsėjo mėnesį indėnai irgi pasižymi nuolatiniais užpuldinėjimais ir dideliu karingumu, nes tuo laiku jie pagauna labai daug žuvies, vadinamos pirati. Indėnai tuėdami didelę maisto atsargą tik ir galvoja apie karo žygius.

KAIP PATEKAU Į INDĖNŲ NELAISVĘ.

Savo žinioje turėjau vergą Carriò, kuris mane lydėdavo kada vykdavau į mišką medžioti. Vieną kartą atvyko pas mane į svečius du mano geri pažįstami iš São Vicente, vienas ispanas ir vienas vokietis vardu Heliodorus Hesse, kuris buvo italo José Adorno plantacijų prižiūrėtoju. Mano draugai senai buvo mane matę ir todėl nusprendė, kad aš susirgau ar kas nors blogo atsitiko. Jiems atvykus išsiunčiau vergą į mišką parūpinti maisto, nes bemedžioklės nebuvo kito ko parūpinti vaišėms.

Vergas Cariò ilgą laiką negrįžo. Susirūpinęs juo pats išėjau į mišką pasižiūrėti kas atsitiko.

Įėjau į tankumyną.

Staiga iš abiejų pusių pasigirdo baisus laukinių riksmas ir aš vienu akimirksniu buvau apsuptas. Vos spėjau surikti „Viešpatie, gelbėk!" ir buvau perblokštas ant žemės bei sužeistas į koją.

Buvau indėnų rankose.

Nuvilko jie mane nuogai, tikriau tariant nuplėšė nuo manęs visus rūbus. Vienas sugriebė mano skribelę, kitas nutraukė nuo kaklo skarą, trečias nuvilko marškinius. Nieko ant manęs neliko.

Du iš jų smarkiai susiginčijo dėl to, kuriam iš jų turi atitekti mano kūnas. Kada mineti du indėnai negalėdami išspręsti kuriam iš jų dabar priklausau, ėmė muštis lankais, kiti pribėgo prie manęs nutvėrė už rankų ir bėgdami tekini nutempė mane į špajūrį.

Netoli kranto, jūroje, plaukiojo dvi didelės indėnų valtys. Aplinkui lakstė didelė grupė indėnų, kurie garsiai klykė ir kėlė didelį triukšmą. Indėnai mosikavo rankomis ir tarėsi ką turi su manim padaryti.

Apsupo mane ratu iš visų pusių ir iš grupės išėjo indėnų vadas morbišiaba, apsiginklavęs dideliu lanku ir strėlėmis, kuriomis buvo atimama pagrobtiesiems belaisviams gyvybė. Vadas trumpai papasakojo kaip mane pavyko sugauti, išreikšdamas džiaugsmą, kad niekšingas peró krito jų grobiu ir kad dabar galėsią atkeršyti už brolių mirtį.

Nutempė mane į vieną valtį, visą laiką, nesišykštėdami žiaurių smūgių, lyg norėdami kuogreičiausiai, atkeršyti pirma, negu Bertiogoje pajus, kad patekau į indėnų nagus. surišo man abi rankas.

Tačiau vėliau pasirodė, kad nevisi indėnai priklausė tam pačiam kaimui. Iš čia ir vėl kilo didelis triukšmas jų tarpe, kurie iš jų turi teisę mane pasiimti kaip savo nuosavybę. Po ilgų ginčių jie susitaikė ir nusprendė mane nugalabyti. Tokiu būdu teks visiems dalis keršto išlieti ant mano nugaros.

Puoliau ant kelių ir pradėjau maldauti, kad paliktų manę gyvą. Indėnų vadas man paaiškino, kad jie nenori manęs užmušti vietoje, bet pirma nugabens į savo kaimą, kad ten ir moterys gali pakankamai pasidžiaugti grobių. Ten pat turės įvykti ir „kaui pipeg", tai reiškia didelės išgertuvės.

Po susitarimo greitai mane paguldė į valtį ir pririšo stipriomis virvėmis. Keli indėnai griebė irklus ir valtys nu plaukė, skrosdamos jūros bangas.

VELTUI PASTANGOS

Šale salos, kurioje aš buvau suimtas, randasi dar kita maža salelė, kurioje buvo labai daug jūros paukščių raudonomis plunksnomis, va dinamų guarā. Mane pagrobusieji indėnai paklausė ar jų priešai — tupi giminės indėnai — lankėsi šioje saloje ir medžioja guarā paukščiai Atsakiau, kad taip. Bet dėnai nutarė patys įsitikin ir pasuko valtį salelės link Laukiniai labai vertino gu rā paukščių plunksnas, ka rias naudojo papuošalams.

Laukiniai pasuko į salą tikslu užmušti keletą gua paukščių. Besiartinant pr salos staiga kaip iš žemės dygo burys tupi indėnų keliais baltaisiais priešak Pasirodė, kad tuo laiku, k mane tupinhambai pagrob vergas Cariò spėjo paspruk ir pranešti mano bičiulian apie įvykusią nelaimę. J sudarę būrį indėnų pradėj vytis tupinhambus.

Valtims besiartinant pri kranto pasipylė strėlių lietu Morubišiaba — tupinhanbų v das, turėjo iš prancūzų gau tą šautuvą, kurį jis išmain ant raudonojo medžio brasi tačiau nemokėjo šaudyti i strėlėms pasipylus greitai a rišo man rankas

/B. d./

Iš Lietuvos

Šv. Kazimiero Draugija

VILNIUS. Viena stambiau- ir žymiausių lietuviškų or- nizacijų Vilniuj yra Šv. Ka- miero draugija, įsteigta 1921 metais. Draugijos steigėjai buvo kunigai a. a. Kraujelis, a. a. Skruodis, N. Kaštutis, V. Vajaunčkauskas ir V. Taškū- nas, dabartinis draugijos pir- mininkas. Bet kol lenkų ad- ministracija patvirtino draugi- jos įstatus, reikėjo dar 4 me- tus laukti. Draugija buvo už- brėžusi tikslą: auklėti ir ruošė kursus, vakarėlius, akademijas, kultūrines pramo- gas. Turėjo 467 skyrius vi- same krašte ir apie 20.000 na- rių. Kiekvienas skyrius turė- jo knygynėlį, be to, dr-ja tu- rėjo apie 20 skaityklų ir a- pie 20 vaikų darželių. Viso- ji turėjo apie 50.000 nuo- savų knygų. Ji buvo labai populiari žmonėse. Kai drau- gija suruošė 1935 metais pa- rodą, net lenkai buvo suža- vėti, pamatę kiek kaimuose dirba lietuvių meno ir kito- kio liaudies turto. Bet drau- gija turėjo nemažai ir nuken- tėti. Vargu bėra likę nors vienas Šv. Kazimiero draugi- jos veikėjas, kuris nebūtų bu- vęs traukiamas teisman. Sė- dėjo kalėjime arba buvo baus- tas visos tos draugijos vaikų darželių vedėjos, pats pirmi- ninkas kun. Taškūnas turėjo net 7 bylas. Draugiją ir jos veikėjus ypač pradėjo spaus- ti kai vaivada Bociauskis at- sisėdo Vilniuje. Žmonės bu- vo tiesiog baudžiami už pri- klausymą draugijai; prie drau- gijos ir jos narių buvo kim- bama įvairiausiais prasima- nytais pretekstais. Pagaliau įsitikinę, kad juo daugiau spaudžia, juo didesnis žmo- nėse kyla pasipriešinimas, Bociauskis 1937 m. dr-ją vi- siškai uždarė, pritaikęs lenkų įprastą kaltinimo šabloną, esą draugija veikianti kaimy- ninės valstybės naudai, siek- dama atplėšti lenkų teritori- jos dalį. Vaivados orga- nai buvo tiek atsidavę savo pareigoms, kad „uždarė" net vieną tokį draugijos skyrių, kurio visiškai nebuvo... Nors Bociauskio žygis Var- šuvoj dar nebuvo patvirtin- tas, tačiau lietuvių pastangos atgauti draugiją liko be pasė- kų iki karo. Lenkų kurato- riai bešeimininkaudami drau- gijos turtu, buvo jos vardu užtraukę net keliolikos tūks- tančių paskolą. Tik Sovietų karluomenei užėjus, buvo lie- tuviams grąžinti draugijos pa- talpų raktai. — Dabar dr-ja, persitvarkiusi pagal Lietuvos įstatymus, tęs toliau savo vei- klą.

Lietuvių kolonijoje Tolimuose Rytuose

KAUNAS Gauta žinių, kad to- limuosiuose Rytuose, Charbi- ne yra nemažas skaičius no- rėčių gerai išmokti lietuvių kalbos. Šiuo laiku Charbine yra net ketveri lietuvių kalbos kursai: silpnai mokan- tiems ir visai nemokantiems. Charbine yra Lietuvos Pilie- čių Draugija, turinti nemažą skaičių narių. Čia yra Lietu- vos konsulatas. Konsulo Ja- no rūpesčiu bus išleistas specialus „Tolimųjų Rytų lie- tuvių almanachas".

Penas kiaušinis per pusantros savaitės

KLAIPĖDA. — Vietos gy- ventojams vokiečių valdžia ka- lėdų šventėms leido pagal kieles pirktis po 500 gra- mų duonos arba po 350 gra- mų kvietinių miltų.

Kas turi vištų ir turi mais- to kortelę, tas turi grąžinti valdžiai iškirpęs korteles, ku- rioms leidžiama kiaušinių pir- kti (vieną kiaušinį per pusan- tros savaitės). Jei kas turė- tų vištų pirks kiaušinių, jis baudžiamas.

Atšymėjo sienas

VILNIUS. — Einant susita- rimu jau statomi stulpai pa- naujosios Lietuvos ir Sovietų Sąjungos sienos. Tarp Lietuvos ir Sovietų stul- pai pažymėkmas 5 metrų atstu- mu. Tarp Švenčionėlių ir Ma- linėnų tiesiamas plentas.

VILNIUS. Keliolikai Vil- niaus lietuvių studentų per- siųsta kraštui remti komi- teto suteiktos stipendijos po 30 lt. mėnesinė. — Patiriama, kad bus išleista banknotų, kuriose bus atvaizduoti Lie- tuvos sostinės Vilniaus grįži- mo svarbiausieji vaizdai. — Vilniaus ligonių kasas bu- sią priimta apie 30 gydytojų — Per Kalėdų šventes iki Naujų Metų Vilniuje leista vaikščioti per kiaurą naktį. Bendrai nuo gruodžio 16 d. Vilniuj draudžiamas laikas bėra nuo 11 val. vakaro iki 4 val. ryto.

Kiek Lietuvoje yra mokytojų

KAUNAS. — Lietuvoje pra- džios mokyklų ir mokytojų skaičius kasmet didėja. Pav., 1932 m. buvo 4,360 pradžios mokyklų mokytojų, o 1939 m. mokslo metų pradžioje jau per 5,536 mokytojų. Atgavus Vilnių ir jo sritį tas skaičius dar padidėjo apie 450 mokyk- lų ir per 1,300 mokytojų, tai- gi dabar Lietuvoje viso bus per 6,800 mokytojų vien tik pradžios mokykloms.

Geležkeliečių uždarbiai

KAUNAS. — Šiuo metu Lie- tuvos geležinkeliuose dirba viso 7,118 žmonės, iš kurių plačiuosiuose 6,224 ir siauruo- siuose 894. Tai yra etatiniai tarnautojai, laisvai samdomie- ji ir nuolatiniai dieniniai arba- tininkai ir darbininkai. Atite- kus Lietuvai Vilniaus srities geležkeliams, ten buvo įregis- truota buv. lenkų 4,010 žmo- nių įvairių geležinkelių tar- nautojų, iš kurių laisvai sam- domųjų teisėmis priimta 1,613 ir kiti atleisti. Amatininkai prie geležinkelių uždirba Lie- tuvoje po 8 litus per dieną, be to dar gauna akordinę darbo premiją 4,75 lt., taigi iš viso po 12,75 lt. Per mėne- sį amatininkas brigadierius uždirba 283,65 lt. grynais. Dir- bama po 8 valandas.

Kokia dabar didžiausia giria Lietuvoje

VALKININKAI. — Šiame apskrityje yra dabar pati di- džiausioji visoje Lietuvoje tadininkų giria. Šioje girio- je vieną karininką buvo už- puolusi vilkų ruja. Miške yra ir šiaip retų žvėrių, kaip

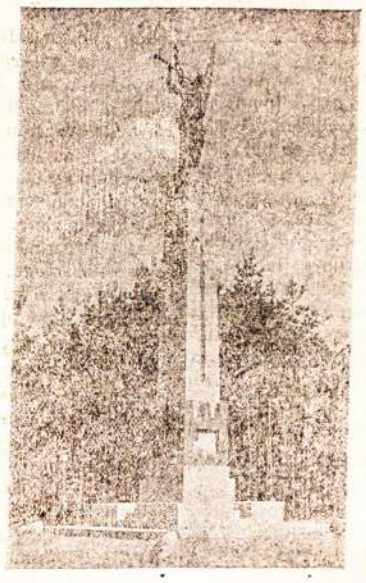

Laisvės paminklas Vytauto Didžiojo Muziejaus sodnelyje Kaune.

Vilniaus Bedarbiai

VILNIUS. — Vilniaus darbo biržoje viso buvo užregistruo- ta 7,000 bedarbių, iš kurių 4,000 pat pradžioje aprūpinti darbu, o likusiems aprūpinti darbu miesto inžinieriai ties- ko naujų viešųjų darbų.

— KAUNAS. Šveicarų spau- dos agentūra „Kipa" paskelbė, kad, jo patirtomis žinio- mis iš Vatikano sinokanių, baigiama eiti prie susitarimo tarp Šventojo Sosto ir Lietu- vos. Šiuo susitarimu į Lietu- vos bažnytinę provinciją bū- sianti įjungta ir nesenai Lie- tuvos respublikai atitekusi Vil- niaus sritis.

tai briedžių, kurtinų, šernų ir kt. Čia tebėra Jogailos lai- kais statyteji pilaitė, kurią lenkai buvo pavertę medžio- klės namu. Čia buv. Lenkij- os prezidentas buvo pasi- kvietęs medžioti Įvokietijos maršalą Geringą ir pilyje jam kėlė puotą. Prieš Lietuvai užimant Vilniaus kraštą, vie- tiniai gyventojai šią pilaitę gerokai apniaukino, išgabenda- mi judomąjį inventorių.

Šunėlynus apželdina miškais

Iškoitas sumanymas smėlę ir nederlingų sričių ūkinin- kus Vilniaus krašte perkelti į derlingas žemes, o smėly- nus apželdinti miškais. Šie perkėlimas bus vykdomas pa- tiems ūkininkams sutinkant. Pavasarį prasidės žemės nu- sausinimo darbai Vilniaus krašte.

Sparčiai lietuvėjąs

Vilnius. — Čia jau įsikūrė nemažas skaičius lietuviškų krautuvių knygynų, konterų, biurų, įmonių skyrių ir t. p. Visų tokių krautuvių ir įstai- gų langai gražiai išpuošti lie- tuviškais motyvais, iškabin- tos taisyklingos lietuviškos iš- kabos ir viduj skoniagai įren- gta. Vilniaus gatvėse yra įtai- syti radijo garsintuvai, prie kurių kas vakarą renkasi di- deli pulkai gyventojų pasi- klausyti pranešimų, žinių ir lietuviškos muzikos. Lietu- vos Darbo Rūmai Vilniuje steigia pirmąjį kultūros klū- bą. Artimiausiu laiku į Vil- nių išsikelia Kauno amatų mokykla.

Valstybinė Opera bus Vilniuje

Valstybinė opera bus per- kelta pastoviai į Vilnių, o dramos teatras pasiliks Kau- ne. Bet ir drama tam tikrais periodais lankysis Vilniuje. Vilniuje nuo seniau veikia lietuvių teatras „Vaidyla", ku- ris taip pat atgaivintas ir veiks pačiame Vilniaus mies- te ir lankysis Vilniaus krašto proviacijoj, kaip kad Klaipė- dos teatras lankydavosi Vaka- rinės Lietuvos miestuose ir miesteliuose, keldamas lietu- vių tautinį susipratimą ir kul- tūrą.

— VILNIUS. Čia veikė 14 privatinių gimnazijų, kurių 7 buvo lenkų, 6 žydų ir 1 rusų. Visos jos turės persitvarkyti pagal Lietuvoje veikiančius nuostatus. Ateityje privatinės gimnazijas galės laikyti tik organizacijos, kurios bus le- galizuotos įstatymais. Gimna- zijų direktoriais bus tik Lie- tuvos piliečiai, moką raštu ir žodžiu lietuvių kalbą ir turį visas mokytojo kvalifikacijas. Panaikinus karinio parengi- mo apie Lenkiją mokymą, gim- nazijose įvedama lietuvių kalba, Lietuvos istorija, Lie- tuvos geografija ir visuome- nės mokslas.

— VILNIUS. Įvykusiame Varėnos vaičiaus ir miestelio gyventojų susirinkime vi- sų pareikšta padėka Lietuvos vyriausybei už dedamas rū- pesčius ir prašyta lietuviškų mokyklų Pučkarnės, Buivy- donių, Kuršių, Lieponių ir kt. Čia yra šeimų, kurios po tris ir keturis narius yra sė- dėję lenkų kalėjimuose už lietuvišką veikimą.

— VILNIUS. 1938 m. sausio mėnesį Vilniuj dar veikė 17 lietuviškų organizacijų, o va- sario ir kovo mėn. žymią da- lį tų organizacijų lenkų vai- džia jau buvo uždariusi ir jų turtui „globoti" paskyrusi pir- ma kuratorius, paskui likvi- datorius. Dabar dauguma tų organizacijų nori veikti to- liau, todėl persitvarko ir sa- vo įstatus pritaiko Lietuvos teisės nuostatams.

— KLAIPĖDA. Vieton lig- šiolinio buvusio Klaipėdos uosto bendrovės tarybos pir- mininko, dabar finansų mi- nisterio E. Galvanausko nau- ju tarybos pirmininku išrink- tas dir. inž. Augustaitis. Lie- tuvos laisvoji zona Klaipėdos uoste, kuriai eksploatuoti ši mišri lietuvių vokiečių uosto bendrovė buvo sudaryta, praktiškai vis dar negali pra- dėti veikti.

— Kauniškiai rašytojai ir žurnalistai užmezgė artimus ryšius su savo vilniečiais draugais. Lietuvių rašytojų draugija savo centrą perkėlė į Vilnių. Taip pat ir Lietu- vių Dailininkų Draugija. Da- roma pastangų šioms draugi- joms gauti iš Vilniaus savi- valdybės buvusius kunigaikš- čių Ogінskių rūmus, kurie yra miesto centre ir turi ke- letą salių ir apie 50 kamba- rių.

— Naujojoj Viršijoj jau pra- dėjo veikti popiermas fabri- kas, kurs gamina laikraštinį ir viniojamąjį popierių.

— Paskutiniu metu įvyksta nemaža sutuoktuvių tarp pa- bėgėlių lenkų su Lietuvos pi- liečiais su tikslu lengviau gauti Lietuvos pilietybę arba apsigyvenimo lengvatų. Be- situokiančios su svetimšaliais spaudoje perspėjamos, kad apsigalvotų: viena pana- šus priemaišalas nėra pagei- daujamas, kita, ne viena ja atsiradus progai, išdums „ka- ro meto nuotakas" palikę.

Lietuvos vaizdelis.

Benys Siliūnas

Vilniaus Pasaka

Mes sapnavom šviesų sapną,
Gražią pasaką girdėjom...
Ir, žinai, maža sesutė,
Mes tam sapnui įtikėjom.

Ten karalius statė pilį,
O pilies tos stiprūs mūrai!
O kad amžiais ji stovėtų,
Ją vaidilos užburė.

Kas kad pančiai, kas kad vargas,
Kas kad ašaros ten liejos!
Kad pilis tvirta sugriūtų,
Netikėjom, netikėjom...

Laisvės raitelial nujojo
Jau per visą plačią šalį.
Ten karalius statė pilį,
Jos nugriauti nieks negali.

Mes sapnavom šviesų sapną,
Gražią pasaką girdėjom...
Tai neveltui, mano sese,
Mes tam sapnui įtikėjom.

— Gruodžio 20 d. Kaune įvyko Lietuvos vyskupų konferencija, kurios svarbiausias klausimas buvęs bažnyčios reikalai Vilniaus krašte. Manoma, kad Vilniaus krašto bažnyčios valdymo srityje įvyks nemaža pakeitimų. Ge rokas skaičius Vilniaus kunigų ir mokyklų kapelionų ne tik nerodo reikiamo valsty- bingumo, bet dar savo pamokslais ir elgesiu duoda ki- tiems savo pasekėjams blogą pavyzdį.

Kiek yra amatininkų Lietuvoje

Prekybos, Pramonės ir Ama tų Rūmų metų surašymo da- viniais Lietuvoje yra iš viso 48.000 amatininkų, iš kurių 30% verčiasi amatu tik laiku laisvu nuo kitų darbų. Sava- rankiškų amatų įmonių yra apie 34.000, iš kurių 14,000 mies nose (su Vilniaus m. im tinai); o 20.000 kaimuose.

Didžiausią amatininkų šaką sudaro siuvėjai — jų yra 12.490. Paskui seka kalviai, batsiuviai, staliai, ir kt.

Imant bendrą amatų įmo- nių skaičių visoj Lietuvoj, lie tuvių amatininkų nuošimtis sudaro virš 80%.

Kiek malkų sunaudoja Kaunas ir Vilnius

Iki lapkričio 15 d. miškuo- se pagaminta 330.000 edm. malkų. Iš viso reiks 1,5 mil. edm., nes tik Kaunas suvarto ja 300.000 edm., o Vilnius — 500.000 edm.

— Ligi gruodžio pradžios užregistruota 114 lietuvių, bu vusios Lenkijos politinių ka- linių, kurie buvo lenkų su- bausti ir laikomi kalėjimuo se arba Barezos koncentraci jos stovykloje už lietuvišką veikimą.

VIETOS LIETUVIU GYVENIMAS

MOKYTOJAS S. BAKŠYS JAU GRĮŽO.

Vysk. M. Valančiaus m. vedėjas Simas Bakšys, kuris Kalėdų atostogas praleido Rio de Janeire kartu su Brazilijos sostinės ir Caxias miestelio lietuviukais, jau grįžo į savo mokyklą.

Rio de Janeiro lietuviai jau kelinti metai rūpinasi įsteigti čia savo mokyklą. Mokyklinio amžiaus vaikų miestе ir priemiesčiuose yra apie 30. Palyginus su S. Paulo, kur kaikuriuose rajonuose lietuviukų yra nėt arti tūkstančio, šis skaičius nedidelis bet rijiškiai lietuviai, kurie Brazilijos sostinėje yra lyg atstovai mūsų tautos, yra verti ypatingo dėmesio. Lietuvių Sąjunga Brazilijoj mėgina šiek tiek jiems padėti. Ten nuvykę mokytojai per atostogas aplanko lietuviškas šeimas ir gyvendami kartu pamoko mažuosius pasakų, dainų, pažaidžia kartu su jais pamoko ir laišką parašyti savo giminėms... Bet to per maža. Rio de Janeire reikia lietuviškos mokyklos. Reikia pastogės mūsų tautinei kultūrai. Tik sąmoningas lietuvis gali būti geru ir Brazilijos piliečiu!

IŠ PREZ. GETULIO APYLINKĖS.

Prez. Getulio, Paranapanema L., gyvena penkiolika lietuvių šeimų. Visi turi nuosavus ūkius ir sekmingai ūkininkauja. Pereitais metais pasisėjom kviečių ir miežių. Uždėrėjo neblogai. Kviečių maišas davė 20,25 maišus, o miežių 30.35 m. Derlių jau realizavom. Miežius pardavėm alaus bravorui Antarctica po 25$000 už centnerį. Už kviečius privatūs vietiniai pirkliai mokėjo po 30$090. Dabar atvažiavo pirklys iš kitur ir moka po 36$000. Kurie ilgiau palaikė, tie dabar pasipelnys. Kadangi su žieminiais javais neblogai uždirbome, ir kadangi jie čia gerai auga, tai šiais metais manome sėti jų daugiau. Dar ir tuo gerai, kad nuėmę vatą sėjame miežius, o miežius nuėmę — vatą.

Šiuo metu kukurūzai kai kur jau noksta. Yra dar ir mažų, bet visi gerai atrodo. Ryžiai jau plaukia, o kadangi dažnai palyja, tai tikimės gero derliaus. Vata tuo tarpu atrodo gražiai. Jei toliau ne bus perdaug lietaus, manome kad bus gera. Tai taip atrodo mūsų gyvenimas. Pamėgnom ūkininkauti, sekasi neblogai, tai ir laikomės. Lietuviai savo tarpe sugyvena gražiai: dažnai susileina, pasikalba, padainuoja, pasikalba, paskaito lietuviškus laikraščius. Taip ir leidžiam laiką tolimam Brazilijos užkampy.

Jaunas Ūkininkas

UŽDARYTA LIETUVIŲ KATALIKŲ BENDRUOMENĖ?

Argentinos ir Urugvajaus lietuvių laikraščiai praneša, kad vietos valdžios įstaigos uždarė Lietuvių Katalikų Bendruomenę veikiančią São Paulo mieste. Kiek čia yra tiesos mums dar neteko pati krinti. Katalikų Bendruomenės laikraštis „Šviesa" tuo tarpu nieko nerašo apie uždarymą ir neužginčija Argentinos lietuvių spaudos pranešimo.

Jei tas tiesa, tai būtų didelis smūgis lietuviams katalikams. Juo labiau, kad L. K. Bendruomenės vardu buvo sudaryti nuosavybės dokumentai Šv. Juozapo lietuvių bažnyčios sklypo bei pati bažnyčia jūridiniai buvo Bendruomenės nuosavybė. Jeigu išti krųjų L. K. Bendruomenė, kaip organizacija, uždaryta, tai įdomu, koks likimas bus lietuvių bažnyčios? Ar tik ji neatiteks svetimiems? Lietuvių kapelionų pareiga būtų šį reikalą viešai katalikiškai visuomenei paaiškinti.

JAU PRASIDĖJO VAIKŲ UŽRAŠINĖJIMAS Į LIETUVIŠKAS MOKYKLAS.

Vaikų užrašinėjimas į São Paulo lietuvių mokyklas jau prasidėjo. Lietuviai išeiviai, kurie turi mokyklinio amžiaus vaikų, jau gali juos užrašyti į lietuvišką mokyklą šiems mokslo metams.

Lietuviai tėvai ypatingai turėtų pasistengti leisti į lietuviškas mokyklas vyresniojo amžiaus savo vaikus.

IŠ PORTO ALEGRE PADANGĖS

Porto Alegre miestas yra Rio Grande do Šul estado sostinė. Gyventojų jame, berods, priskaitoma iki 350.000 Tai gana didelis gražus miestas, stovintis prie didžiulės Lago dos Patos įlankos, kuri traukiasi per pusę Rio Grande do Sul estado Atlanto vandenyno pakraščiu.

Kadangi Porto Alegre randasi toli nuo lietuvių kolonijos centro — S. Paulo, tai apie šį miestą iš lietuvių nedaug kas ką žino ir mažas skaičius mūsų išeivių jį pažįsta.

Senesnieji mūsų išeiviai, Porto Alegre gyveną jau daug metu, pasakoja, kad lietuvių šiame mieste didesnis skaičius pradėjo atsirasti krizės metu — 1929-1930 m. Anksčiau čia gyveno vos keliolika lietuvių.

Dabartiniu metu Porto Alegre lietuvių irgi nėra daug. Kiek jų čia gali būti, sunku pasakyti, bet manau, kad nedaugiau, kaip 100, o gal 200. Pažįstu keletą lietuvių šeimų, kurie turi nusipirkę nuosavus namukus. Jie gyvena kiek geriau, nes nereikia mokėti iš butą.

Pastaruoju laiku prasidėjus Europoje karui Porto Alegre mieste gyvenimas irgi pasunkėjo. Prieš karą čia veikė nemaža stambių vokiškų įmonių. Dabar karui prasidėjus tos firmos, negaudamos prekių iš Vokietijos, viena po kitos užsidarinėja. Vokiškos įmonės, kurios dar neužsidarė, veikia lkbai silpnai, nes sumažėjo užsakymai, ir trūksta užsienio žaliavų bei reikalingų medžiagų.

Prieš keletą metų Porto Alegre buvo įsteigta lietuvių savišalpos draugija „Šviesa" kuri pastaruoju laiku apmirė. Apie jos veikimą nei spaudoje, nei kitur nieko nematyti. Kaikurie šios organizacijos nariai aiškina, kad šiuo metu pasunkėjusios veikimo sąlygos. Gal ir taip. Rakštis

Dėde, parašyk laišką mano seneliui...

Atvykau į S. Paulo. Užeinu pas pažįstamus. Noriu pasikalbėti, pasidalinti džiaugsmais ir savo vargais pasiguosti. Motiejus D. seniau fazendoje buvęs mano kaimynas ir bičiulis dabar gyvena mieste. Žmona siuva namie. Darbą ima iš didelės siuvyklos. Jis pats dirba puodinėje. Uždirba vidutiniškai. Abu taupūs, nelaidokai. Butas nors ir purone, bet švarus. Trejeta gražiai aprengtų vaikučių. Viena mergytė trijų, antra aštuonių metų, o berniukas jau dvylikos. Išsikalbėjom. Motiejus pasigyrė, kad už miesto Vilej baigia statyti namelius. O šeimininkė džiaugėsi kad jos tėvas senas amerikonas, kuris Lietuvoje turi didelį ūkį, o turi tik vieną sūnų, dalį savo turto užrašysiąs jų berniukui. Tuo tarpu vaikiūkštis atsinešė bonkutę rašalo, seną suglamžytą laišką ir lapą švaraus popierio Pasidėjo viską ant stalo ir žiūri į mane. Aš pažvelgiau į jį. Berniukas nuleido akis. Paskui prisiglaudė, apkabino mano ranką ir nedrąsiai prašnibždėjo:

— Dėde parašyk laišką mano seneliui...

Aš nustebau, o Motiejus tuoj paaiškinno. Girdi, senelis rašo ne jam, ne savo žentui, bet jo sūnui Pranukui. Bet Pranukas nemoka lietuviškai rašyti, o jis su močia į raštą menkai tejkerta. Aš dar labiau nustebau. Mano draugas Motiejus gyvena pasiturinčiai, rodos nekvailas, ir geras lietuvis o dvylikos metų jo Pranukas nemoka lietuviškai rašyti. Pradėjau kamantinėti ir suskaitėm net penkias lietuviškas mokyklas S. Paulo mieste. Susigėdęs Motiejus aiškinosi. „Į lietuviškas mokyklas mes nueiname, kai būva vaikų vakarėliai. Ir šiemet buveme net dviejose eglutėse. Bet, žinai kaimyne, į Lietavą grįžti nemaniau.. Tat kuriems galams mūsų vaikams tas lietuviškas mokslas. Nors gėda, bet prisipažinsiu, kad taip kalba daug mūsiškių. Bet dabar tas palikimas"...

Po trumpų kalbų mes priėjom išvados, kad kiekvienas lietuvis, nežiūrint kur jis gyvyentų, privalo mokėti savo kalbą, privalo ir savo vaikus gerai jos išmokyti. Jei kuris mūs senesniųjų nemoka skaiti ar rašyti, tai kalti sunkūs prieškariniai laikai, galime kaltinti tas sąlygas, kuriose mes augome. Dabar ir svetimam krašte turime savų mokyklų ir greta portugalų kalbos mūsų vaikai gali puikiai išmokti ir lietuviškai. Kokia gėda kada vaikai nesusikalba su savo tėvais, kada vaikaitis nemoka parašyti laiško Lietuv. likus. senel. net tada kai dovanas žada! O juk visi mes tik išvykom iš savo krašto, bet dar nemirėm. Ten ir kitur pasauly mes turime giminių, draugų bei šiaip pažįstamų savo tautiečių. Tat kaip su jais susikalbėsim, kaip parašysim jiems laišką, jei nemokėsim lietuviškai? —

Šį kartą padėjau Pranukui. Jis tik pasirašė. Bet Motiejus prižadėjo leisti savo sūnų ir į lietuvišką mokyklą. Pranukas džiaugėsi, kad per kitas Kalėdas jis parašys daug laiškų visiems giminėms.

Rašo Vincas Žirgbernis.

P. Stasys Dorinas su Ponia.

P. P. Dorinų kino teatras gražiai progresuoja

P. p. Dorinai mūsų kolonijoje žinomi kaip stambos biznieriai ir gerai pasiturintieji lietuviai išeiviai. Prieš kiek laiko p. St. Dorinas turėjo „Bela Vista" autobusų linijos kuri per kelis metus davė gražaus pelno. Pernai p. Dorinas autobusų liniją pardavė ir išnuomavo Vila Anastazijos rajone kino teatrą, nupirkdamas jo visą inventorių, aparatus bei kitus įrengimus.

P. p. Dorinų kino teatras Vila Anastazijoje gražiai progresuoja ir duoda nemaža pelno.

P. p. Dorinai S. Paulo miesto rajone Bella Vista turi didelius nuosavus dviejų aukštų namus. K-as

SPORTAS

Lithuaniečiai laimėjo São Paulo pirmenybes

Sausio 19 dieną pasibaigė São Paulo pradedančiųjų, jaunių, pirmos, antros ir trečios katigorijų porinio žaidimo stalo teniso pirmenybės. Antros kategorijos pirmenybes laimėjo lithuaniečiai Urbietis ir Valteris. Laimėtojai, kaip ir pritinka apdovanoti aukso medaliais. Malonu pastebėti, kad šie lithuaniečiai jau laimi kelintas São Paulo stalo teniso vienos ar kitos ketegorijos pirmenybes iš kelių šimtų geriausių miesto stalo tenisininkų. Sekančiose pirmenybėse šie du jauni meisteriai jau turės žaisti pirmoje kategorijoje. Linkime sėkmingai ir toliau kelti Lithuanijos vėliavą!

J. U-is.

VIII PIETU AMERIKOS KREPŠINIO PIRMENYBĖS

Sausio 21 dieną Montevideo /Urugvajus/ prasidėjo Pietų Amerikos krepšinio pirmenybės, kuriose dalyvauja: Brazilija, Argentina, Urugvajus, Paragvajus, Perū ir Čile. Šių metų pirmenybės atnešė daug staigmenų, jau pirmomis pirmenybių dienomis, nes lengvai krinta senieji laimėtojai iš kurių nesitikėta, kopia į pergalę. Iki sausio 24 d. yra šios žaidimo pasėkos:

Čilė 57 x Paragvajus 26, Argentina 40 x Perū 26, Brazilija 36 x Čile 31, Urugvajus 61 x Paragvajus 13, Urugvajus 38 x Brazilja 15, Argentina 50 x Paragvajus 5, Čile 35 x Perū 32.

Dar be pralaimėjimo yra Urugvajus ir Argentina, nebiogai laikosi ir Čile, nekaip žaidžia ir Brazilijos rinktinė, pernykščių metų meisteris, žiauriai, net 38 x 15 pralaimėjo Urugvajui, tuo save aiškiai nustumdama į antrą ar net trečią vietą. Dabar laukiama Argentinos ir Uruvajaus susitikimo, kurios be pralaimėjimo veržiasi į pirmenybių laimėtojus.

Pirmenybių metu buvo pravesta ir laisvojo metimo pirmenybės, kurios Europoje nepraktikuojamos. Laisvojo metimo pirmenybės įvestos tik pernai. Varžybos yra tokios: kurios ekipos du geriausi žaidikai įmes nuo baudos linijos daugiausia krepšių iš 100 galimų. Šias pirmenybes, kaip ir pernai, laimėjo Argentina. Bendros pasėkos atrodo taip:

1. Argentina — 30 ir 36 v.
2. Čile — 33 ir 27 viso
2. Paragv. — 31 ir 29 viso
2. Urugv. — 32 ir 28 viso
5. Perū — 29 ir 29 viso
6. Brazil. — 28 ir 27 viso

Pirmąsias laisvojo metimo pirmenybes laimėjo Argentina su 76 taškais, šiemet 66 taškais, tuo laimėjo Brazilijos prezidento Getulio Vargas dovaną Taça Brasil. Brazilijos žaidikai Frota ir Carrello, kurie treningo metu pasiekdavo iki 46 taškų kiekvienas, pirmenybose pasirodė visai blogai, surinko v 55 krepšius, — šeštą vietą.

J. U-is.

STALO TENISAS.

Šale sėkmingai žaidžiantis futbolo Bom Retiro lithuaniečiai neužmiršta ir stalo teniso: dalyvauja miesto pirmenybėse, rengia rungtynes pačiose save, daro kasvakarines treniruotes.

Sausio 24 d. turėjo rungtynes su Congregação Mariano São João. Rungtynės buvo labai gyvos ir stiprios, nes varžovo pusėje žaidė S. Paulo I-sios kategorijos šių metų stalo teniso meisteris Afredinho. Nors Congregação turėjo sustiprintą komandą ir stengėsi, bet lithuaniečiai vistiek įveikė pirmąją komandą 200 x 197, antroji 100 x 98. Žaidė: Banys, Mikelionis, Jesevičius, Goldliatkas, Urbietis.

St. U.

APSEMTOS AIKŠTĖS.

Del lietaus visos Bom Retiro rajono futbolo aikštės apsemtos vandeniu ir rungtynės nevyksta. Sekmadienį turėjo įvykti rungtynės su Camisa Listada, bet del aikštėje ežero rungtynės negalėjo įvykti. Sekmadienį rungtynės su Extra Metropole Paulista Barra Funda rajone.

V. Jes.

ĮSVETUR

— Tarptautinio Olimpinio komiteto pirmininkas grafas Belet—Laturas spaudai pranešė, jog 1940 m. olimpiados Helsinky neįvyks. Sis gavęs iš Helsinkio pranešimą, kad suomiai bent šiuo metu negali galvoti apie olimpinių žaidimų pravedimą. Po suomių atsisakymo tuojau pasiūlė 1940 m. pasaulinę sporto olimpiadą surengti Jungtinių Amerikos Valstybių olimpinis komitetas, tačiau grafas Belet—Laturas šį pasiūlymą atmetė.

— Garsus prancūzų dviratininkas Obronas, kuris, dar pereitą vasarą dalyvavo tarptautinėse dviračių lenktynėse „Aplink Vokietiją", laimėjo vieną pirmųjų vietų, dabar tarnauja prancūzų kariuomenėje Vakarų fronte. Kartą Obrono dalinys žvalgyboje paėmė grupę vokiečių karių į nelaisvę. Obronas labai nustebo, kad belaisvių tarpe radė savo seną konkurentą įvairiose tarptautinėse rungtynėse, garsų vokiečių dviratininką Kurtą Štepelį. Keista, runtynniavimas nesibaigia ir fronte!

PROGRESUOJA P. BURAGAS

Parque das Nações lietuviams gerai pažįstamas lietuvis p. Buragas pastaruoju laiku daro didelę pažangą. Jis turi didelę krautuvę ir daug sklypų bei namukų kuriuos išnuomuoja. P. Buragas yra darbštus, sumanus ir susipratęs lietuvis. Nors jis niekam nesigiria, tačiau visi kaimynai sako, kad p. Buragas dabar yra vienas iš turtingiausių žmonių mūsų kolonijoje. Viską, ką p. Buragas šiandien turi yra pasiiekta dideliu darbštumu ir sumanumu.

P. Buragas anksčiau buvo Maironio mokyklos Tėvų Komiteto pirmininku ir daug padėjo šiai lietuviškai mokylai.

Parkietis.

LIETUVIAI IR SVETIMŠALIAI,

Pasy vertimas tik 9$800

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

Dr. Genoplos Moreira da Silva

RUA DIREITA, 64 (3 andar sala 3) Tel. 2-0226 S. Paulo.

PIJAUS RUTKAUSKO

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVYKLA

„ROYAL"

...ka darbą greitai, sąžiningai, gražiai, punktualiai ir ...negu kitur. Siuvama pagal naujausių madų mode- LIETUVIAMS NUOLAIDA.

...lis įvairiausių medžiagų (vietinių ir užsieninių) pa- ...mas.

...VAME IR IŠSIMOKĖJIMUI LABAI LENGVOMIS SĄ- ...MIS. UŽEIKITE ĮSITIKINTI!

...ua Duque de Caxias Nr. 627 S. Paulo.

...r. Paulo Licciardi

...nta Casa Gydytojas-Operatorius

...LVIO, KEPENŲ, UTERO, OVARIJŲ, MĖNESINIŲ PER ...GACIJOS, HEMORAGIJOS, Sifilio ir venerinių ligų gy... REUMATIZMAS ir vyrų bei moterų chroniška ir ...GONOREJA gydoma pagal naujausius medicinos pro... Egzema, kojų prakaitavimas, cukraus liga. Ben- ...gydymas anemijos, liesumo, negalavimų, lytiško sil- ...o ir t. t. Bendra chirurgija.

...sultorija ir gyvenamoji vieta RUA SILVA PINTO, 444 ...imas nuo 11 iki 12 val. ir nuo 15 ligi 20 valandos ...o. Tel. 5-4175. KVIEČIAMAS VYKSTAI NAMUS BET ...Ą VALANDĄ DIENĄ IR NAKTĮ.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas São Paulo fakulteto)

...linės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, že- ...kimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ...kiti juridiniai reikalai.

...inė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5.i ...2-4214. Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 ik 5 v. v.

KALBA LIETUVIŠKAI.

...AUTIEČIAI

...Savo pačių naudai kreipkitės i ...tuvio" redakciją šiais reikalais:

...Norėdami užsiregistruoti ir iši... ...i svetimšalio pasą (carteira de ...tidade para estrangeiro.)

...mus paruošiami visi dokumentai tiksliai, greitai, sąži... ir daug pigiau kaip kitur. VISOS INFORMACIJOS ...TI.

...Norėdami išgauti liudima (Cer- ...do do desembarque) iš Santos ar ...de Janeiro uosto policijos ir imi- ...cijos įstaigų.

...ąiname liudymą greitai, be vargo, važinėjimų į San- ...be didelių išlaidų. Prisiunčiame dokumentą paštu į- ... Teikiame nemokamai visas informacijas laiškais ...ore gyvenantiems lietuviams. Atsakymui reikia pridė- ...ti ženklą už 400 reisų.

...orėdami turėti tikslų paso ar do- ...mento vertima.

...iame pasus ir įvairins dokumentus vertimui. Pasų ...umentų vertimai atliekami greitai, tvarkingai ir pi- ...aip kitur.

...orėdami gauti savo senojo paso, ...čio Lietuvos Konsulate, vertimą

...iame ir paruošiame vertimus legalizacijos ir kitiems ...ams tų pasų, kurie yra Lietuvos Konsulato archyve ...10 milreisų. Norėdami gauti Jūsų paso vertimą, tie- ...ai kreipkities į „Lietuvio" redakciją.

...iminkite patys ir kitiems pasaky- ..., kad kreipdamiesi visais reika- ...i „Lietuvio" redakciją būsite pa- ...dinti, sutaupysite laiką ir pini...

...ų tikslas ne pasipelnyti, bet sąžiningai patarnaut ...lautiečiams. Už patarimus ir informacijas nejama- ...kio atlyginimo ir nereikalaujame jokių pasižadėji- ...varžome teiriautis ir kitur.

...teresantus priimame:

...s darbo dienomis nuo 9 iki 7 val. vakaro. Sekma- ...s nuo 10 iki 12 val. Antradieniais, trečiadieniais ir ...adieniais taip pat ir vakarais nuo 8 iki 10 val. vaka- ...Bandeirantes, 475 Bom Retiro. Adresas laiškams: ...caixa postal 1764 São Paulo.

DĖL SVETIMŠALIŲ REGISTRACIJOS IR „KADERNETU".

Einant įstatymu N° 3010 visi Brazilijoje gyvenantieį vetimšaliai vyrai ir moterys nuo 18 iki 60 amžiaus iki šių metų birželio 30 dienos privalo užsiregistruoti ir išsiimti carteira de identidade para estrangeiro modelo 19".

TAUTIEČIAI, neatidėliokite daugiau laiko ir pasisku binkite dabar tuojau užsiregistruoti ir išsiimti „kadernetą".

„Kaderneta" su registracija, pasų vertimais ir visais kitais reikalingais dokumentais bei "atestado de residenacia" kainuoja tik pradedant nuo

74$000.

Neikite kitur pirma nepasiteiravę pas mus. Kreipiantis pas mus nesugaišite laiko ir sutaupysite pinigus.

Taip pat išrūpiname įvažiavimo liudy mus (certidão da policia maritima) iš Santos ir Rio de Janeiro.

Visais registracijos, „kadernetų", vertimų, prašymų reikalais kreiptis į

„Lietuvio" redakcija, rua Bandeirantes 474 Caixa Postal 1674 tel. 4-3925 ir į Agencia Ralickas rua dos Gusmões nr. 324.

Galima kreiptis ir sekmadieniais nuo 10 iki 12 val. Į "Lietuvio" redakciją galima kreiptis vakarais nuo 8 iki 10 val. trečiadieniais ir penktadieniais.

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr.

São Paulo. Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir São Pauly, su daugelio metų praktikos. — Blombuoja dantis už 10$000 su parcelana, arba sidabru.—Darbas garantuotas Traukia dantis be skausmo už 5$000 Atidaryta dieną ir naktį.

Vokiečių fotografijų įstaig

„BERNARDO"

Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus foto grafijų srity. Specialybė pa didinime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fo fografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCMIDT

Rua S. Caetano, 447 (sen nr. 111). Tel. 4-5576 S. Paulo

O Tradutor Publico Juramentado

ANTONIO RUFFOLO

Prisiekusis Vertėjas

Pasų vertimai pigiomis kainomis.
Svetimšalių legalizacija.

RUA LIBERO BADARÒ 314 1° andar sala 5

Kreiptis: nuo 10 iki 11 ir nuo 2 iki 5 val. vak.

Lietuviška Spaustuvė

BALTICA

Labai pigiai ir gražiai atlieka visus spaustuvės darbus.

Lietuviams nuolaida. Užeikite „įsitikinti"

A. BUMBLIS

R. João Theodoro, 194 **TEL. 4-3453**

Seniausia lietuviška siūvykla mūsų kolonijoj.

Medžiagas perka didelėmis partijomis, todėl ir kostiumai mūsų siūvykloje pigiau, kaip kitur.

Taip pat turime gatavų kostiumų ir kelnių vilnonės medžiagos po 38$ pusvilnonės — 18$000 brimo medžiagos kelnės nuo 68$500.

Didelis pasirinkimas gatavų darbinių rūbų.

Kaune diplomuoto siuvėjo JUOZO ŠLIKTOS Siūvykla „KAUNAS", Rua Duque de Caxias Nr. 40 S. Paulo (prie Sorocabano st.)

Galite gauti papigintomis kainomis

Įvairių naujausių lietuviškų knygų — romanų, apysakų dainų, eilėraščių ir t. t. Taip pat naujų lietuviškų plokštelių, vyčių, Vytauto Didžiojo, Darius — Girėno ir kitokių paveikslų, maldaknygių ir lietuviškų atvirukų. VISKAS PA PIGINTOMIS KAINOMIS.

Papuoškite savo kambarių sienas gražiais paveikslais ir lietuvišku vyčiu. Jie jums primins, kad esate lietuviai. Pasinaudokite proga pigiai įsigyti puikiausių lietuviškų knygų.

Knygos, paveikslai, atvirukai ir kt. taip pat siunčiami ir į provinciją (interiorą). Informacijas teikiame ir raštu laiškais. Rašant laišką reikia pridėti atsakymui pašto ženklą už 400 reisų. Kreiptis asmeniškai ar rašyti: „LIETUVIS„ RUA BANDEIRANTES, 474 CAIXA POSTAL 1764 SÃO PAULO.

Daktaras

A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, ve nerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADEIRA PORTO GERAL 12 sobr. /kampas Boa Vista ir 25 de Março) 2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte. Tel. buto 2-5068.

DR. S. MEITIN

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO

Vidurinių, venerinių ir nervų ligų specialistas. Priima nuo 2 iki 6 val. vakaro. Kalbama lietuviškai. KONSULTORIJA Rua Barão de Itapetininga Nr. 139 salė 8—9 Tel. 4-071

MECHANIKAI - SPECIALISTAI

FILIPE & SOARES

Alameda Barão de Limeira, 324

Perka ir parduoda įvairių tipų motociklus ir jų dalis Taiso, dažo ir nikeliuoju motociklus ir jų dalis. Darbas greitas ir garantuotas. Didelis įvairių vartotų ir naujų motocikų pasirinkimas. Kainos labai pigios. Užeikite įsitikinti.

Lietuviams, atėjusiems su šiuo skelbimu darme stambią nuolaidą.

DR. BORIS CHIPIAKOFF

RUA YPIRANGA, 193 (kertė rua Santa Ephigenia)

„Telf. 4-0316"

Vidujinės, nervų, odos ligos. Speciali venerinių ligų klinik- Visiškas gonorejos išgydymas per 10—15 dienų su garatija. Konsultorija atidaryta iki 9 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Daržai išsimokėjimui

500 metrų nuo stoties Carvalho de Araujo, suburbio Centra do Brasil, C.A.I.C skirsto ir parduoda už mažą įsimokėjimo mokęstį didelį daržą — chacara — kur yra tūkstančiai ših medžių: Pereiras, Videiras, Abacateiras, Jaboticabeiras, Laranjeiras ir daugel kitų vaismedžių. Išsimokėjimui parduo damas geras namas iš kiti pastatai su žemės sklypais. Dalo daržų su geru maikų mir kų,kurį galima parduoti,po 500 reisis metrą. Traukiniai išeina

iš stoties Norte: 7,54; 9,05; 10,04; 11,10; 12,11; 14, 30·

Raštinė: Rua Rua José Bonifacio, 98. 1 and. s. 4

Sekmadeniais teirautis prieš stotį Carvalho de Araujo krautuvėje pas Antonio Kirsten.

LIETUVIŠKA SIŪVYKLA

„VILNIUS"

Siuva vyriškus ir moteriškus rūbus kostiumus, paltus ir t. t.

Didžiausias įvairių medžiagų pasirinkimas.

SIŪVAME IR IŠSIMOKĖJIMUI TIK PO 20$000 Į MĖNESĮ. Mūsų siūvykloje galite pasisiūti rūbus ir neturėdami pakankamai pinigų.

Centras:	Skyrius:
Rua da Mooca, 3027. Tel. 2-8854	Pr. Julio Mesquita 60. Tel. 4-5015

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

MIGUEL OCOUGNE.

Rua 15 de Novembro Nr. 193. Tel. 2-6393

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, visokius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Cha madoms ir pilietybės įgijimui.

DR. A. CANDIA

SIFILIS. GONOREJA VISOSE STADIJOSE GYDOMA MODERNIŠKIAUSIAIS BŪDAIS KAINOS ŽEMOS. Palengvina mokėjimo sąlygas.

BARÃO DE ITAPETININGA, 242 3° and

Tel. 4-0218 São Paulo.

Priima nuo 9 iki 12 ir nuo 2 iki 7 val. vak.

Sekmadieniais nuo 11 iki 12 val.

Lietuvi Išeivi!!!

Didelį džiaugsmą ir malonumą padarysi savo gimi nėms bei draugams, jei užsakysi jiems 1940 metams „Lietuvį„.

„Lietuvis" plačiausiai raso apie mūsų išeivių gyvenimą, todėl užsakęs savo giminėms laikraštį suteiks daug įdomių žinių ir nusipelnysi jų amžiną dėkingumą. ems pagailėk keletos atliekamų milreisų ir būtinai užsakyk „Lie tuvį" savo giminei, draugui ir geram pažįstamui.

„LIETUVIO" PRENUMERATOS KAINA Į LIETUVĄ IR KITAS EUROPOS ŠALIS TIK 20$000 METAMS, PUSMEČIUI 10$000

Į Ameriką, Argentiną, Kanadą, Urugvajų r kita- Pan Amerikos šalis metams tik 15$000, pusmečiui 8$000.

Ivairios žinios

— Į SUOMIJĄ atvyko dar keliasdešimt svetimšalių lakūnų savanorių, kurie tuč tuojau išvyksta į frontą prieš rusus.

— AMERIKOJE surenkamos labai didelės pinigų sumos Suomijos reikalams.

— BUENOS AIRES mieste nežinomi piktadariai kęsinosi susprogdinti ten stovintį suomių laivą. Argentinos policija veda stropų tardymą. Spėjama, kad pasikėsinimą buvo surengę komunistai.

— IŠ PARYŽIAUS praneša, kad įvairiose Rio de Janeiro miesto dalyse jaučiama vandens stoka.

— BERLYNE vienoje kavinėje kilo milžiniškas gaisras, kuris padarė labai daug nuosolių. Gaisre žuvo penki žmonės.

— SAUSIO 25 dieną padėtas kertinis akmuo dar vieniems milžiniškiems S. Paulo universiteto rūmams.

— KINIEČIŲ kariuomenė vėl keliose vietose smarkiai sumušė japonus. Kiniečių karo pranešimai skelbia, kad per paskutines penkias dienas kovose su kiniečiais krito keturi tūkstančiai japonų karių.

— LAIKRAŠČIAI praneša, kad įvairiose Rio de Janeiro miesto dalyse jaučiama vandens stoka.

/Pabaiga iš antro pusl./

Kaip laiméti karą?

kraštas negali gyventi be mainų jūros keliu. Karo metu prekiavimas jūra yra dar svarbesnis. Štai del ko bloka da yra galinga priemonė karui laiméti.

Blokada turi dviejų rūšių pasekmes — materialinės ir moralines. Materijalinės pasekmės pajuntamos tik ilgainiui, kai jau atsargos yra išsemtos. Tuo tarpu moralinės išdavos pasirodo jau iš pat pradžios. Racionalizavimas, maisto kortelės ir visos kitos priemonės yra nedateklius, kurį baimė ir įsivaizdavimas padidina iki tokio laipsnio, kad jis gali pasidaryti nebepakenčiamas.

NENUMATOMOS PRIEŽASTYS.

Apskritai, karą galima laiméti keleriopais būdais, įvairiomis priemonėmis, jas panaudojant drauge visas ar atskirai — ginklais, diplomatija, sunkiąja pramone, jūros blokada.

Atsižvelgiant į dabartines sąlygas, galima bešališkai pripažinti, jog karui laiméti reikia daug laiko.

Tai kas galėtų karą sutrumpinti yra nenumatomos priežastys — moralinės.

Kyla klausimas, kokios yra sąjungininkų ir vokiečių armijos profesionaliu atžvilgiu, kokios moraliniu?

Kiek verta sąjungininkų ir Vokietijos ekonomija? Kokio laipsnio yra kariaujančių šalių atsparumas?

Pagaliau, kas svarbiausia, kokia yra kariaujančių tautų moralinė ištvermė?

Iš to viso galima padaryti išvadą: pergalės problemos materialiniai duomenys visose srityse, verčia laukti ilgo karo.

K. M.

RADIO APARATAI
TRUMPU IR ILGU BANGU

Labai pigiomis importo kainomis grynais pininigais ir ilgalaikiam išsimokėjimui. Garantija dviem metam. Nuosava radio aparatų taisimo dirbtuvės.

Inžinierius RIESENFELD

RUA PRATES, 43 (Rua José Paulino kampas, priešais Luz sodną).

UŽSIPRENUMERUOKITE 1940 M. ŠIUOS LAIKRAŠČIUS:

„DARBĄ", savaitinį darbo žmonių laikraštį. „Darbas" plačiai rašo apie Lietuvos ir kitų šalių darbininkų gyvenimą. „Darbas" yra didelis, įdomus ir iliustruotas laikraštis, išeinantis Lietuvoje. Jo kaina metams Brazilijoje tik 20$000, pusmečiui 10$000.

„JAUNĄJĄ KARTĄ", savaitinį, gausiai iliustruotą žurnalą, skiriama jaunimui. „Jaunosios Kartos" kaina metams Brazilijoje tik 20$000, pusmečiui 10$000.

„TRIMITĄ", savaitinį, didelį gausiai iliustruotą žurnalą. Jo kaina metams tik 30$000, pusmečiui 15$000.

„ŪKININKO PATARĖJĄ", didžiausį savaitraštį, koks išeina Lietuvoje. „Ūkininko Patarėjas" plačiai rašo apie visą Lietuvos gyvenimą ir yra vienas iš įdomiausių laikraščių Lietuvoje. Savo skaitytojams duoda nemokamus prriedus. Jo kaina metams Brazilijoje tik 30$000, pusmečiui 15$000.

„DIRVĄ" arba „AMERIKOS LIETUVĮ". Šiedu vieni iš didžiausių ir įdomiausių Amerikos lietuvių savaitraščių. Jų kaina metams tik 20$000, pusmečiui 10$000.

Visus čia išvardintus laikraščius galima užsiprenumeruoti per „LIETUVIO" redakciją. Pinigus siųsti „LIETUVIS" CAIXA POSTAL 1764 S. PAULO, kartu pažymint už kurio laikraščio prenumeratą pinigai siunčiami.

Prisiuskite Pašto ženklų už 2$000 ir gausite visų aukščiau išvardintų laikraščių po vieną egzempliorių susipažinimui.

Ar galima sunaikinti Maginot ir Siegfriedo linijas

Pasaulinis karas parodė, kad kariaujančioms valstybėms labai svarbu laiku ir tvarkingai įvykdyti mobilizacijas. Kad mobilizaciją būtų galima laiku ir tvarkingai įvykdyti, reikia pirmiausią apsidrausti nuo staigių priešo įsibrovimų į savo teritoriją. Kadangi kadrinei kariuomenei ne visada gali pavykti atlaikyti staigius priešo prasiveržimus, tai prancūzai pirmieji ir sugalvojo nuo Vokietijos, kaip stipriausio kaimyno, atsitverti tam tikrą sut virtinimų liniją, kuri būtų netik mobilizacijos priedanga, bet ir iš viso sulaikantis priešo armijos žygiavimą barjeras. Šitą liniją prancūzai pavadino jos sumanytojo ir konstruktoriaus Maginot vardu.

Prancūzų pavyzdį pasekė Čekoslovakija, Belgija ir kitos valstybės, kurios beveik paraidžiui kopijavo Maginot planą. Pagaliau prancūzus pasekė ir vokiečai. Jie taip pat nuo prancūzų atsitvėrė panašia sustiprinimų linija, kurią pavadino savo mitologi no didvyrio Siegfriedo vardu. Ir vienos ir kitos linijos reikšmė labai didelė. Ir vieni, ir kiti tvirtina, kad jų linijos yra nenugalimos.

Kadangi pastarųjų dienų spauda jau praneša, kad Prancūzijos armija perėjo Vokietijos sieną ir artinasi į Siegfriedo liniją, o kai kurie šaltiniai tvirtina, kad prancūzų armija kai kurioe vietose jau net pralaužusi ją, — kariniu požiūru įdomu, ar tokios linijos iš viso yra pralaužiamos. Kadangi tos linijos yra vienodos paskirties ir beveik vienedo stiprumo, tai šiuo atveju kalbėsime tik apie vieną — apie tą, kurią dabar kaip tik dabar gali būti daugiausia kalbama, atseit — Siegfriedo liniją.

Ar galima pereiti Siegfriedo liniją? Į tą klausimą turi atsakyti artimiausių dienų įvykiai Vakarų fronte. Kaip galima tą liniją pulti? Kaip tik apie tai ir pakalbėsime.

Kaip sako karo meno žinovai ir strategijos specialistai, tokius įsitvirtinimus, kaip Siegfriedo ir Maginot linijos, galima pulti trimis būdais.

/B. d./

SKELBKITĖS TIK „LIETUVY"

Prašomi atsiimti paruoštus svetimšalio pasus („kadernetas") šie asmenys:

Ana Jokubka
Balys Siukščius
Bronius Stankevičius
Girdauskas Juozaa
Povilas Kriaučiunas
Alfonsas Žyžys
Antanas Skadas
Antonio Narusevičius
Antonio Zevaličius
Antonio Žilinskas
Ana Mazolis Aiškinis
Ana S. Gudonis
Bronislovas Chorociejus
Bruno Kačinskas
José Adžganskas
Leonora Bartkus
Vladas Verbickas

Visų čia išvardintų asmenų svetimšalio pasai randasi „Lietuvio" redakcijoje ir Agencijoje Ralickas. Tie asmens, kuriems dokumentai buvo paruošti „Lietuvio" redakcijoje ir dėl svetimšalio paso atsiėmimo turi kreiptis tiesiogiai į redakciją. Kurių dokumentai buvo paruošti Agencijoje Ralickas — reikia kreiptis į Agenciją Ralickas.

Parduodama 20 alkierių žemės

Labai pigiai parduodama 20 alkierių žemės. Žemė pirmos rūšies. Parduodama žemė randasi ant Alto da Serocabana. Sveikas klimatas ir labai gera vieta.

Smulkesnių informacijų žodžiu ar raštu galima gauti „Lietuvio Redakcijoje, rua Bandeirantes, 474 S. Paulo.

Pranešimas

Pranešama, kad sausio mėn. 28 d., 3 val, po pietų D. L. K. Vytauto mokyklos salėje įvyksta metinis Lietuvių Moterų D-jos susirinkimas.

Prašome visas nares atsilankyti.

Valdyba.

Villa Zelinos, Mokos ir Villa nastazijos lietuvių žiniai

Pranešame visiems „Lietuvio" skaitytojams, gyvenantiems Vila Zelines, Mokos ir Vila Anastazijos rajonuose, kad jie gali užsiprenumeruoti 1940 m. laikrastį ir jį atsiimti vietoje savo patogumui.

Vila Zelineje gyvenentieji lietuviai „Lietuvį" užsiprenumeruoti ir jį visada atsiimti gali p. J. Baužio krautuvėje ant Largo Vila Zelina (prie pat lietuvių bažnyčios).

Mokos rajono lietuviai laikraštį užsiprenumeruoti ir atsiimti gali Dr. V. Kudirkos lietuvių mokykloje pas mokyklos vedėją rua Lithuania Nr. 64.

Vila Anastazijos lietuviai laikraštį užsiprenumernoti ir atsiimti gali p. M. Skado krautuvėje.

Į visas aukščiau pažymėtas vietas laikraštis prenumeratoriams pristatomas greitai, kai tik išeina.

Visi „Lietuvio" metinai prenumeratoriai gauna nemokamai kalendorių 1940 metams kuris jau greitai bus atspaudintas ir išsiuntinėtas.

TIK «LIETUVI» SKAITYDAMAS VISKĄ ŽINOSI

Skaitytojų Dėmesiui!

Pranešame Braz ir Central do Brasil linijos apylinkių lietuvių žiniai, kad jų patogumui „Lietuvis" atskirais numeriais parduodamas NORTE STOTIES LAIKRAŠČIŲ KIOSKE (Stoties viduje).

Ant Av. Rangel Pestana lai kraščių kioske „Lietuvis" neplatinamas.

Administracija.

* * *

REIKALINGI:

Kalnakasiai, staliai, kaiviai ir šiaip darbinkai.

Dirbti Itatingoj, Bernardes & Cia. Adresas: Caes Mortona — Avenida Rodrigues Alves — Bondė 15 — SANTOS.

Laivelis išplaukia 8 val. ryto į Itatinga.

NORI SUSIPAŽINTI

Vienas vyras susipažinimo tikslu ieško rimtos panelės, arba nepriklausomos moteries.

Atsiliepimus, su informacija ir adresu siųsti:

SNR. OLIVEIRA MULLER
Caixa Postal 150 S. Paulo.

Lietuvi išeivi,

Papuošk savo kambario sienas Lietuvos vyčių bei graiu lietuvišku paveikslu.

Lietuvos Vyčių, Vytauto Didžiojo ir kitų lietuviškų paveikslų galite gauti „Lietuvio" redakcijoje, rua Bandeirantes 474.

Lietuvos Vyčiai ir paveikslai taip pat siunčiami paštu į provinciją. Užeikite pasttei rauti asmeniškai arba pašyki te laišką.

TIK 2$000

Tik už 2$000 galite gaut „Lietuvio" redakeijoje gražų įvairių lietuviškų atviručių rinkinį, susidedantį iš 18-20 štukų.

Prisiuntus už 2$000 pašto ženklų, siunčiame atviručių rinkinį ir į provinciją paštui

Advokatas
Dr. Decio Ferra Alvim.

Veda juridines bylas ir da da patarimus teisės srity
Rua Quintino Bocayuva,
1° andar (Casa das Arcada
Tel. 2-3504 S. Paulo.

Greitas tobulas notarinis darba

Kontraktų pasižadėji garantijų, nuosavybės de organizacijų įstatų laikraš registracija, Įvairūs priva dokumentai.

NOTARO ĮSTAIGA
Cartorio
ADELBERTO NETTO
Largo do Tesouro, 2
Telefonas 3-3013

PARDUODAMAS NAMAS

Ant Quinta da Panhe rua São Roque, 219. Trys k bariai ir virtuvė. Žemės s pas 300 kv. metrų. 10 m. tumo ir 30 m. ilgumo.

Smulkiau sužinoti: rua ROQUE, 210. — QUINTA PANHEIRA.

CASA DEI VECCHIO

Stygų muzikos i trumentų fabrikas.
Pigiausiomis kainomis gi ros, mandalinos, smuikai, lalaikos ir kiti instrumen
Rua Aurora, 196—198 Tel 4-0346 São Paulo.

BARAS IR RESTORANAS
„Leão"
Av. S. João, 284 (prie Centralinio Pašto) Tel. 4-4458
Puiki virtuvė. Šilti valgiai bet kokią valandą.
Kainos labai pigios.
Canja especial 1$500
Brhãma Chops.

BARAS „TICO-TICO"

Maloniai ir liksmai praleisite laiką užėję į mūsų tautiečio B. Norkaus lietuvišką barą. Įvairiausi užsieniniai ir vietiniai gėrimai. Geras ir švarus patarnavimas. Įsidėmėkite patys ir kitiems pasakykite:

BARAS TICO-TICO RUA AURORA, 304.

Svetimšalių Identifikacija

Gabinete de Investigações įstaigoje svetimšal identifikacijos skyrius, ant rua dos Guemões Nr. 410 šauk identifikuotis (nutraukti pirštų nuospaudas ir fotografija) šiuos numerius:

Sausio 20 d. šeštadienis — nuo 28001 ik 28200
„ 22 d. pirmadien. — nuo 28201 iki 28500
„ 23 d. antradienis — nuo 28501 iki 28800
„ 24 d. trečiadien. — nuo 28801 iki 29100
„ 25 d. ketvirtad. — nuo 29101 iki 29400
„ 26 d. penktadienis — nuo 29401 iki 29700
„ 27 d. šeštadienis — nuo 29701 iki 29900

Visi lietuviai, kurie turi ryšavas kerčiukes su numeriais privalo sekti dieną, kada bus šaukiami jų numeriai ir atvykti į Gabinetą de Investigações nuo 12 iki val. vakaro.